

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH320007
NAZWA
OBSZARU Dorzecze Parsęty

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH320007	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Dorzecze Parsęty

1.4. Data opracowania 2002-12	1.5. Data aktualizacji 2025-04
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2004-04
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2008-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-01
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 14 października 2021 r. w spr. soo Dorzecze Parsęty (PLH320007)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna	Szerokość geograficzna
16.0624	53.9457

2.2. Powierzchnia [ha]:	2.3. Obszar morski [%]
27710.43	0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL42	Zachodniopomorskie
------	--------------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
1310			0.15		G	A	B	A	B
1340			0.5		M	C	C	C	C
3110			6.93		M	D			
3150			277.1		M	B	C	B	C
3160			6.93		M	A	C	A	C
3260			27.71		M	A	C	A	C
3270			60.96		M	A	C	A	A
4010			38.79		M	B	B	B	B
4030			83.13		M	B	C	B	C
6120			36.02		M	D			
6410			63.73		M	B	C	B	C
6430			138.55		M	A	B	B	B
6510			332.52		M	A	C	A	A
7110			166.26		M	A	B	A	A
7120			99.76		M	A	B	B	C
7140			138.55		M	A	C	A	A
7150			33.25		M	A	C	A	B
7230			1718.04		M	B	B	B	C

9110		3408.38		M	A		B	A	A
9130		443.37		M	B		C	B	C
9160		3366.81		M	A		B	A	A
9170		346.38		M	B		C	B	C
9190		1801.18		M	A		B	B	B
91D0		166.26		M	A		C	A	A
91E0		4516.8		M	A		B	A	A
91F0		63.73		M	A		C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
A	1188	Bombina bombina			p	150	200	i		M	C	A	C	C
M	1337	Castor fiber			c				V	M	D			
F	1149	Cobitis taenia			p				R	M	C	A	C	B
F	1163	Cottus gobio			p				C	M	C	A	C	B
F	1099	Lampetra fluviatilis			r				R	M	B	A	C	B
F	1096	Lampetra planeri			p				C	M	C	A	C	B
M	1355	Lutra lutra			p	20	25	i		M	C	A	C	B
I	1084	Osmoderma eremita			p				V	M	C	B	C	C
F	1095	Petromyzon marinus			r				V	M	D			
F	1106	Salmo salar			r				V	M	B	A	C	A
A	1166	Triturus cristatus			p	30	40	i		M	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.

- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N06	0.18
N10	13.66
N19	20.88
N23	0.42
N16	21.93
N17	30.05
N12	12.88
N04	0.0
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Dolina rzeki Parsęty, od źródeł koło Parsęcka aż po strefę ujściową w Kołobrzegu. Obszar swoim zasięgiem obejmuje:

- źródła Parsęty koło Parsęcka;
- naturalną rynnę rzeki Parsęty - od Radomyśla do Krosina - w otoczeniu kompleksów leśnych, z dopływami: Kłudawa, Knyczanka, Gęsia Rzeka i Rudy Rów;
- strome jary i wąwozy rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy;
- liczne zakola, starorzecza, torfowiska, lasy łęgowe i zarośla wierzbowe pomiędzy Krosinem a Osówkiem;
- dolinę Dębicy;
- przełomowy odcinek rzeki Parsęty koło Osówka oraz leśny kompleks z jeziorami i torfowiskami k. Byszyna;
- dolinę Parsęty, od Byszyna do Karlina, z ujściowymi odcinkami rzek - Mogilica, Topiel, Pokrzywnica i Radew;
- naturalną rynnę rzeki pomiędzy Karlinem a Rozcięcinem oraz dopływ rzeki Pyszki;
- dolinę Parsęty koło Kołobrzegu;

4.2. Jakość i znaczenie

Dorzecze Parsęty obejmuje szereg ważnych siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Łącznie zidentyfikowano ich 25, tworzących mozaikę i pokrywających ponad 50% powierzchni obszaru. Często są to siedliska bardzo rzadkie bądź unikatowe w skali kraju i Europy. Wiele z nich jest ważnym biotopem dla cennej fauny, która podlega ochronie na podstawie konwencji międzynarodowych. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje:

- rzeka i jej liczne dopływy posiadają najlepsze w Polsce, a może w Europie, warunki dla tarła łososi, co zapewnia utrzymanie naturalnej populacji tego gatunku w naszym kraju; ponadto naturalny charakter rzeki i jej dopływów zapewnia tarło dla innych ryb łososiowatych: troci wędrownej, pstrąga potokowego i lipienia (zachowanie takiego stanu wymaga zakazu budowania nowych przegród na rzece, natomiast istniejące, jeśli nie zostaną rozebrane, muszą być wyposażone w bardzo dobrze działające przepławki);
- obecność w rzece innych gatunków ryb (poza łososiowatymi) cennych przyrodniczo i gospodarczo: licznej

populacji strzebli potokowej, certy - gatunku wędrownego i węgorza pochodzenia naturalnego, który dociera do Parsęty z odległych atlantyckich miejsc rozrodu;

- jako cenny obszar dla rozrodu wydry;
- rozległe połacie różnego typu lasów łęgowych w obrębie dolin rzecznych i na obszarze zagłębień dennomorenowych;
- jedno z większych koncentracji zjawisk źródłiskowych na Pomorzu oraz duże zróżnicowanie wielu innych typów mokradel, zwłaszcza torfowisk;
- malowniczy krajobrazowo przełomowy odcinek rzeki Parsęty pomiędzy Starym Dębem, Osówkiem i Byszynem oraz głębokie wąwozy i strome jary rzeki Perznicy, Trzebiegoszczy i Łozicy;
- jako ważny obszar dla zachowania w Polsce naturalnej populacji złoci pochwowatej *Gagea spathacea* i kokoryczy drobnej *Corydalis pumila*, czy grążela drobnego *Nuphar pumila*;
- jedyne na Pomorzu stanowisko śledziennicy naprzeciwlistnej *Chrysosplenium oppositifolium* w dolinie Dębnicy;
- liczne i bardzo dobrze zachowane biotopy dla ptaków drapieżnych: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, bielika, puchacza, czy sowa błotna oraz dla ptaków związanych z obszarami wodno-błotnymi: bociana białego, bociana czarnego, zimorodka, sieweczki rzecznej, kulika wielkiego, czy żurawia; ponadto Parsęta jest ważny obszar dla zimowania ptaków wodno-błotnych na Pomorzu;
- Prowadzi się tu Program restytucji łososia, troci, certy i jesiotra, a rzeka Parsęta została włączona do potencjalnych rzek łososiowych (Salmon River Inventory) w ramach międzynarodowego programu: Salmon action plan 1997- 2010 prowadzonego przez Międzynarodową Komisję Rybołówstwa Morza Bałtyckiego (International Baltic Sea Fisheries Commission) i HELCOM; oraz
- międzynarodowy program "Zintegrowany system zarządzania i ochrony terenów podmokłych i zalewowych w dorzeczu Parsęty", którego celem jest wypracowanie systemu zarządzania przyrzecznymi terenami podmokłymi dla ochrony bioróżnorodności w krajobrazie wiejskim, odtworzenie terenów podmokłych dla zwiększenia bioróżnorodności, zmniejszenia ryzyka powodzi w dolnej części dorzecza oraz ochrony przed zanieczyszczaniem biogenami pochodzenia rolniczego;

Dolina Radwi i jej dopływy to również interesujący obszar pod względem krajobrazowym, geomorfologicznym i kulturowym, w szczególności na ochronę zasługują:

- wyjątkowo dobrze zachowane podmokłe łąki eutroficzne i kalcyfilne;
- wąwozy i jary oraz liczne źródłiska niewapienne;
- torfowiska źródłiskowe w dolinie Chocieli - "zawieszone" na zboczach wzniesień kemowych i zasilane wodami podziemnymi należą do największych tego typu obiektów na Pomorzu, ich pokłady martwicy wapiennej (tufu źródłiskowego) przekraczają miąższość 7 m, a utwory te można obserwować na powierzchni w postaci scementowanych "bloków skalnych";
- miejsca bytowania, rozrodu i wędrówek ryb łososiowatych oraz wielu innych grup kręgowców i bezkręgowców;
- malowniczy krajobraz jeziora Kwiecko i Pradoliny Pomorskiej z licznymi dolinkami denudacyjnymi oraz krajobraz zbiorników zaporowych - Rosnowo i Hajka;
- liczne obiekty kulturowe, jak: grodziska słowiańskie, kamienno-ceglane mosty łukowe, stare młyny, dawne systemy hydrotechniczne (tarany hydrauliczne), kapliczki i inne;

Jest to naturalny korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym i regionalnym i ważne miejsce wypoczynku i rekreacji.

Gatunki wymienione w p. 3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	E03		i
M	J02.01		i
L	C02		i

M	F01		i
L	D01.05		i
L	C01.03		i
L	A02		i
M	J02.12		i
H	B02.02		i
M	L08		i
H	A04.03		i
L	B02.01		i
L	K01.01		i
H	B01		i
M	X		b
L	J02.04		i
L	J02.03		i
H	F03.02.03		i
M	E01		i
L	J02.11		i

Oddziaływania pozytywne

Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	B02.02		i
L	A02		i
H	B01		i
L	C02		i
L	D01.05		i
M	X		b
M	F01		i
L	B02.01		i
L	C01.03		i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Stańko R. i in. 2021-2022. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 PLH320007 Dorzecze Parsęty w województwie zachodniopomorskim. Klub Przyrodników. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie2. Babiak T., Bieniek M., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Białogard na okres 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2026 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku3. Babiak T., Bieniek M., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bobolice na okres 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku4. Babiak T., Gołębiewski P., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Czaplinek na okres 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2029 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku5. Babiak T., Wiklicki M., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Gościno na okres 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2025 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku6. Babiak T., Gołębiewski P., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Połczyn na okres 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2027 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku7. Babiak T., Gołębiewski P., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Szczecinek na okres 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2024 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku8. Babiak T., Bieniek M., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Świdwin na okres 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2028 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku9. Babiak T., Gołębiewski P., Kowalczyk T. 2022. Aneks do Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Tychowo na okres 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2027 roku. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Szczecinku. Mscr. wykonany na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	0.0	PL04	1.55		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Drawski Park Krajobrazowy	*	0.0
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu "Koszaliński Pas Nadmorski"	*	0.08
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu "Pojezierze Drawskie"	*	1.47

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Adres:	Polska Juliusza Słowackiego 2 71-434 Szczecin
Adres e-mail:	sekretariat@szczecin.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH320007

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--